

WYROK Z DNIA 17 KWIETNIA 2007 R.
SNO 19/07

Przewodniczący: sędzia SN Wiesław Koziół.

Sędziowie SN: Teresa Bielska-Sobkiewicz (sprawozdawca), Hubert Wrzeszcz.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny na rozprawie z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego oraz protokolanta po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2007 r. sprawy obwinionej sędziego Sądu Rejonowego w związku z odwołaniem obwinionej od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 14 grudnia 2006 r., sygn. akt (...)

zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyjął, iż przypisane wykroczenie jest mniejszej wagi i na mocy art. 109 § 5 u.s.p. odstąpił od wymierzenia kary.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2006 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uznał obwinioną sędziego Sądu Rejonowego, za winną tego, że w dniu 2 maja 2006 r. w miejscowości P., kierując samochodem osobowym, przekroczyła dopuszczalną prędkość i poruszała się z prędkością 114 km/h, czym popełniła wykroczenie przewidziane w art. 92 § 1 k.w., przez co dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070; dalej – u.s.p.) i za to wymierzył jej na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 tej ustawy karę upomnienia.

Sąd ten ustalił, że obwiniona dopuściła się tego wykroczenia w dniu 2 maja 2006 r. w miejscowości P., na odcinku drogi, na którym dozwolona prędkość wynosiła 70 km/h. Obwiniona przekroczyła znacznie tę prędkość, poruszając się z prędkością 114 km/h. Na rozprawie obwiniona powołała się na względy rodzinne, które były przyczyną przekroczenia dozwolonej prędkości, ponadto wskazała, że doszło do tego w dobrych warunkach, na drodze dwujezdniowej, nieuczęszczanej przez pieszych.

Sąd Apelacyjny ustalił ponadto, że sędzia Sądu Rejonowego była już karana dyscyplinarnie, bowiem wyrokiem Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego została ukarana karą upomnienia za to, że wbrew zakazowi ustawowemu przyjęła mandat karny w kwocie 200 zł za czyn stanowiący wykroczenie z art. 90 k.w. i doprowadziła do jego egzekucji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego materiał dowodowy zebrany w sprawie jednoznacznie wskazywał na fakt popełnienia wykroczenia z art. 92 § 1 Kodeksu wykroczeń, co stanowi jednocześnie przewinienie dyscyplinarne określone w art. 107 § 1 u.s.p. Sąd ten wskazał, że zgodnie z art. 81 u.s.p. sędzia, który popełnił czyn wyczerpujący znamiona wykroczenia ponosi wyłącznie odpowiedzialność dyscyplinarną, wobec czego zastosowanie ma katalog kar określony w art. 109 § 1 u.s.p. Przy wymiarze kary Sąd uwzględnił pozytywną opinię służbową obwinionej i okoliczności, w jakich doszło do popełnienia wykroczenia. Uznał jednak, że nie ma podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary, bowiem obwiniona w krótkim czasie po ukaraniu jej upomnieniem za przewinienie dyscyplinarne związane z wykroczeniem przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu drogowego dopuściła się wykroczenia o podobnym charakterze, co oznacza, że poprzednio wymierzona kara nie wpłynęła na nią wychowawczo.

Wyrok powyższy zaskarżyła obwiniona. Powołując się na uchybienia opisane w art. 438 pkt 4 k.p.k. zarzucała rażącą niewspółmierność kary i wносиła o zmianę wyroku przez odstąpienie od jej wymierzenia.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji należało uznać, że zachodzą podstawy do uznania, że popełnione przez skarżącą wykroczenie jest mniejszej wagi w rozumieniu art. 109 § 5 u.s.p. i odstąpienia od wymierzenia kary. Okoliczności popełnienia wykroczenia wskazują bowiem, że przekroczenie dopuszczalnej prędkości, jakkolwiek znaczne, nie stwarzało zagrożenia dla innych uczestników ruchu. Wykroczenie zostało popełnione na drodze dwujezdniowej, w godzinach wieczornych, przy małym natężeniu ruchu. Jak wynika z wyjaśnień obwinionej, przyczyną przekroczenia prędkości była konieczność szybkiego zapewnienia opieki choremu dziecku. Fakt popełnienia wykroczenia jest niewątpliwy, pamiętać jednak należy, że nie w każdym wypadku istnieje konieczność ukarania sprawcy. Przepis art. 39 § 1 k.w. pozwala na odstąpienie od wymierzenia kary lub środka karnego ze względu na charakter i okoliczności czynu lub warunki osobiste sprawcy. Taką możliwość, w wypadku popełnienia wykroczenia przez sędziego, daje art. 109 § 5 u.s.p. Okoliczności czynu, warunki osobiste obwinionej, dobra opinia służbowa, a także fakt, że ani kolegium Sądu Okręgowego, ani Prezes tego Sądu nie widzieli potrzeby karania sędziego za to wykroczenie, dają podstawy do uznania go za wykroczenie mniejszej wagi i odstąpienie od wymierzenia kary. Okolicznością obciążającą nie jest, wbrew ocenie Sądu Apelacyjnego, fakt poprzedniego ukarania skarżącej upomnieniem. Nie została ukarana bowiem za czyn podobny, ale za to, że wbrew zakazowi ustawowemu przyjęła mandat karny i doprowadziła do jego

egzekucji. Nie można więc twierdzić, że poprzednio wymierzona kara nie wpłynęła na obwinioną wychowawczo.

Przy wymierzaniu sędziemu kary dyscyplinarnej należy zwrócić uwagę także na następujące okoliczności. Sprawca wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu drogowego, takiego jakie popełniła skarżąca, niekorzystający z immunitetu sędziowskiego, może nie zostać ukarany wcale (art. 39 § 1 k.w.), bądź też – w większości wypadków – zostaje ukarany mandatem karnym. W wypadku sędziego kara dyscyplinarna, nawet jeśli jest to tylko upomnienie, a więc najłagodniejsza z kar określonych w art. 109 § 1 u.s.p., wywołuje znacznie bardziej dotkliwe skutki finansowe. Zgodnie bowiem z art. 91 § 3 u.s.p., w wypadku ukarania dyscyplinarnego o trzy lata wydłuża się okres, po którym wynagrodzenie zasadnicze sędziego podwyższa się do pierwszej lub drugiej stawki awansowej. Dolegliwość finansowa jest zatem znacznie większa, niż spowodowana najwyższym nawet mandatem karnym. Także zatem i ta okoliczność musi być uwzględniana przy ocenie, czy popełnione przez sędziego wykroczenie uzasadnia ukaranie go karą dyscyplinarną. W wypadku skarżącej, jak już wyżej wskazano, okoliczności popełnienia wykroczenia oraz jej warunki osobiste uzasadniają uznanie, że popełnione przez nią wykroczenie jest mniejszej wagi, co uzasadnia odstąpienie od wymierzenia kary.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w wyroku.